

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ

Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 12 martie 2026

Elemente de limbă latină și de cultură romană

Clasa a VII-a

I. În situl UNESCO al orașului roman Cuicul (*Colonia Cuiculitana*) – azi, Djémila, în Algeria – se pot vedea, în ruinele unui arc de triumf, cele douăsprezece fragmente care compun o inscripție monumentală, lăsată de o personalitate a orașului. Textul inscripției atestă că acest nobil a onorat testamentul bunicului său, lăsând orașului un monument de excepție – un arc de triumf dedicat zeilor și împăratului care au contribuit la cariera bunicului.

Traduceți în limba română următorul fragment adaptat din textul inscripției de la Djémila: (30 p.)

Fortunae Augustae, Imperatori¹ Antonino Augusto Pio patri¹ patriae et Marti¹, arcum² cum argenti signo Martis³ Caius Iulius Crescens, qui⁴ flamen provinciae Africae erat, primus et solus ex colonia Cuiculitana de pecunia sua⁵ testamento fieri iussit⁶.

CIL – *Corpus Inscriptionum Latinarum*, VIII, 8313 (text adaptat)

PRECIZĂRI LEXICALE ȘI GRAMATICAL:

1. <i>imperator, patri, Marti</i> – forme de D. sg. (v. <i>imperator, pater, Mars</i>)	2. <i>arcum</i> – formă de Ac. sg. de la <i>arcus</i> , -us
3. <i>Martis</i> – formă de G. sg. de la <i>Mars</i>	4. <i>qui</i> (pronume relativ, N. sg.) = „care”
5. <i>sua</i> – adj. pronominal posesiv (v. <i>suus, -a, -um</i>), se acordă cu <i>pecunia</i>	6. <i>fieri iussit</i> = „a poruncit să se facă/construiască”

II. 1. Notați cu cifre arabe următoarele numere scrise cu cifre romane: CMXCIX, ML, DCI, MCDLXIV. (8 p.)

2. Rescrieți pe foaia de concurs enunțul de mai jos, completând cuvintele cu terminațiile potrivite, în funcție de context. Ghidați-vă după traducerea oferită și folosiți dicționarul pentru formele de bază ale cuvintelor. (18 p.)

Ca__ Iul__ Crescentis nepos, quattuorvir coloni__, imperatoris Antonin__ statu__ monument__ in vi__ theatr__ add__.
Nepotul lui Caius Iulius Crescens, primar al orașului, adaugă monumentului de pe strada teatrului o statuie a împăratului Antoninus. (vocabular util: *statua, monumentum, via, theatrum, addo*)

3. Identificați în limba română câte două cuvinte cu valori morfologice diferite (de exemplu, un substantiv și un adjectiv), al căror etimon (cuvânt de origine) să fie *arcus*, respectiv *colonia*. (4 p.)

III. Sunteți în excursie cu clasa la faimosul muzeu Luvru (Louvre) din capitala Franței. În galeria cu sculpturi antice vă opriți în fața unei statui romane. Surprinzător, nu există obișnuita plăcuță cu explicații referitoare la sculptură, dar, cum voi vă pricepeți la mitologie, îi lămurii și pe colegi:

1. Precizați numele zeului roman din imagine, precum și corespondentul său grec, ghidându-vă după atributele/simbolurile sale. (8 p.)
2. Menționați trei epitete (supranume) ale zeului din imagine, precizând traducerea/echivalentul lor în limba română. (6 p.)
3. Numiți, în limba română și în latină, pasărea din imagine, aflată sub mâna dreaptă a zeului. (8 p.)
4. Prezentați pe scurt, în 40-60 de cuvinte, o secvență mitologică relevantă pentru rolul simbolic al păsării din imagine în cultura romană. (8 p.)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Concurenții pot folosi dicționarul latin – român (sau latin – o limbă modernă).